

Hoogwater in buitendijks gebied

Uw woning of bedrijf ligt buiten de dijken en in de nabijheid van de rivier de Maas. Hierdoor bestaat er kans op wateroverlast door hoogwater op zee of rivier. Deze overlast kan bestaan uit het onder water lopen van kades, straten en in uitzonderlijke gevallen uw huis of bedrijf. In deze brochure staat onder andere informatie over de maatregelen die de gemeente Rotterdam treft en wat u zelf kunt doen om de wateroverlast te beperken en op te lossen.

Wat betekent hoogwater?

Door storm op zee in combinatie met het getij kan het zeewater worden opgestuwd op zee en in de riviertakken. Hierdoor kan hoogwater en stormvloed ontstaan. Ook een verhoogde rivierafvoer kan tot verhoogde waterpeilen leiden. Dit laatste is in Rotterdam nauwelijks merkbaar omdat de waterstanden vooral door de zee worden beïnvloed. Hoogwater komt meestal een aantal keren per jaar voor en treedt het vaakst op in de periode van 1 oktober t/m 15 april (zogenaamde 'stormseizoen').

Hoe hoog en waar komt het water?

Dit is afhankelijk van de storm (windkracht en -richting), de getijdenbeweging en de hoogteligging van het gebied. Over het algemeen geldt dat zeer hoge waterstanden minder vaak voorkomen. Bij een eventuele overstroming blijft de waterstand beperkt tot enkele decimeters, in uitzonderlijke gevallen 1 tot 2 meter, afhankelijk van de lokale hoogte van het maaiveld. Dit komt doordat het buitendijks gebied relatief hoog ligt (ten opzichte van binnendijkse gebieden). De laagstgelegen buitendijkse gebieden in Rotterdam zijn het eiland van Brieneoord en oudstedelijke gebieden als Noordereiland, Kop van Feijenoord, Scheepvaartkwartier, Maasboulevard, Heijplaat (het oude dorp). De havengebieden liggen meestal hoger doordat deze recenter en hoger zijn aangelegd. Over het algemeen geldt dat een overstroming beperkt blijft tot de begane grond van een gebouw. Rijkswaterstaat maakt modelberekeningen om de waterstanden in te schatten. Dit betreffen desalniettemin verwachtingen die lokaal kunnen afwijken.

Hoe lang blijft het water hoog?

Door de getijdenwerking (eb/vloed) komt het hoogwater rondom Rotterdam met piekmomenten. Een piek-

moment duurt doorgaans slechts enkele uren. Per 24 uur zijn er altijd twee piekmomenten. Hoogwater kan één of meerdere dagen achter elkaar in een aantal piekmomenten voorkomen. Een overstroming in het buitendijks gebied is een tijdelijke situatie. Door getijdenbeweging en het wegtrekken van een storm daalt de waterstand na verloop van tijd. Hierdoor lost de wateroverlast zich vanzelf weer op. Bij overstroming van kruipruimtes, souterrains, kelders etc. is het echter wel mogelijk dat er water achterblijft.

Wat zijn de gevolgen van een overstroming?

Doordat het buitendijks gebied vrij hoog in het landschap ligt en de waterdiepten bij overstroming relatief beperkt zijn, bestaan de gevolgen vooral uit schade en overlast. De kans op slachtoffers is heel erg klein.

Wat doet de overheid voor en tijdens hoogwater?

Bij verwacht hoogwater gaat ongeveer 24 uur van tevoren de Hoogwaterprocedure (draaiboek) van gemeente Rotterdam in werking. Dit houdt in dat:

- er afzettingen worden geplaatst op lager gelegen plekken (kades Noordereiland, Scheepvaartkwartier, Maasboulevard);
- bewoners worden gewaarschuwd auto's langs de kades te verwijderen, anders sleept de politie de auto's langs de kades weg;
- op het Noordereiland pallets met zandzakken worden neergezet (alleen voor noodgevallen).

Tijdens het hoogwater wordt de situatie ter plaatse continu bewaakt door de gemeente en de politie. Indien nodig worden aanvullende maatregelen getroffen, zoals het inzetten van geluidswagens van de politie. In zeer extreme situaties, waarbij grotere delen van het buitendijks gebied dreigen onder te lopen, komt het crisisteam

van de Veiligheidsregio Rijnmond bijeen om de situatie te controleren en andersoortige maatregelen door te voeren (bijvoorbeeld een oproep aan bewoners om hoger gelegen verdiepingen op te zoeken). In dat geval zal ook communicatie plaatsvinden via radio en televisie.

Pas op bij eventuele gaten in stoepen/kaden etc. omdat de grond verder kan inzakken. Na het hoogwater wordt de buitenruimte indien nodig door de gemeente gereinigd of gerepareerd. Schade aan de buitenruimte kunt melden via www.rotterdam.nl/veiligheidsloket. Hier vindt u een

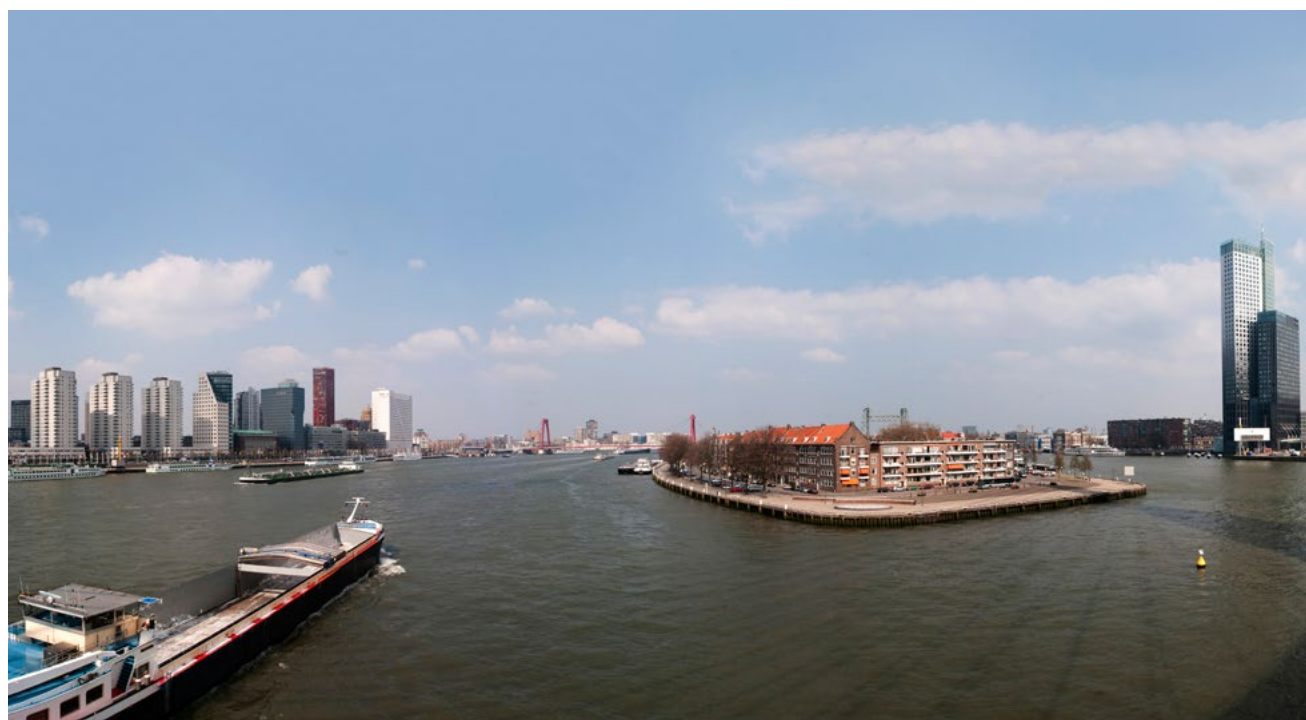
link naar het pkr-formulier, waarop u de melding kunt doen. U kunt schade ook telefonisch melden via 14010.

Welke voorbereidende maatregelen kunt u zelf treffen?

U bent zelf verantwoordelijk voor het treffen van aanvullende maatregelen om uw eigendommen in het buitendijks gebied te beschermen. Hierbij kunt u denken aan:

- het waterdicht maken van uw huis door bijvoorbeeld zandzakken of schotten voor openingen te plaatsen waardoor het water uw huis niet in kan stromen;
- het verplaatsen van uw eigendommen naar een hoger gelegen verdieping;
- het verplaatsen van uw auto naar hoger gelegen terrein of naar binnendijks gebied (zie figuur 1);
- het afsluiten van nutsvoorzieningen in de meterkast (gas, elektriciteit) wanneer water uw huis dreigt binnen te lopen;
- het in de gaten houden van berichtgeving via televisie, radio en/of internet:
Radio Rijnmond 96,1 FM op de kabel of 93,4 FM in de ether; televisie: RTV Rijnmond.
Ook via www.rijnmond.nl.

Er zijn meerdere aanbieders van radio en televisie. Ga daarom bij uw eigen aanbieder van radio en televisie na wat de exacte frequenties en/of kanalen zijn. Op internet is een instructiefilm van de gemeente Dordrecht beschikbaar over het leggen van zandzakken en plaatsen van vloedschotten: instructie zandzakken: https://www.youtube.com/watch?v=y_Cmf-jcsGA. Wij raden u aan om een noodpakket in huis te hebben voor het geval er sprake is van een calamiteit (overstroming of anderszins) en u uw huis niet of moeilijk kunt verlaten. Meer informatie hierover treft u aan op de volgende internetsite: www.denkvooruit.nl.

Figuur 1. Buitendijks, stedelijk gebied van Rotterdam (blauwe arcering), het groene gebied betreft het binnendijks gebied.

Waar kan ik materialen krijgen om mijn huis te beschermen?

Op internet en bij de bouwmarkten zijn verschillende materialen verkrijgbaar om uw huis waterdicht te maken. Denk aan: houten planken, zand, zandzakken, ijzerwaren, impregneermiddelen voor gevels, kitmaterialen, afsluiters voor isolatiegaten. Ook zijn waterpompen beschikbaar. De gemeente gaat uit van een eigen verantwoordelijkheid van bewoners voor het treffen van maatregelen. Vanwege de lagere ligging van het Noordereiland zet de gemeente hier vanuit de hoogwaterprocedure zandzakken op pallets neer bij de kadewegen. Dit is alleen voor eventuele noodaanvulling op de maatregelen die de bewoners zelf treffen.

Mijn huis of auto is overstromd. Wat moet ik doen?

Plaats indien mogelijk uw huiseigendommen alsnog hoger. Hoe korter spullen nat zijn, des te kleiner de schade. Indien het uw auto betreft wordt geadviseerd deze te laten staan omwille van uw eigen veiligheid (ook de politie sleept op dat moment geen auto's meer weg). Wacht vervolgens tot het hoogwater voorbij is. Het meeste water zal vanzelf terugstromen naar de rivier. Houd er rekening mee dat er bij de volgende vloed mogelijk weer hoogwater ontstaat.

Wie is verantwoordelijk voor waterschade?

De overheid en verzekeringsmaatschappijen vergoeden waterschade aan uw eigendommen niet. De overstroming wordt namelijk veroorzaakt door een natuurverschijnsel. U bent dan ook zelf verantwoordelijk voor het treffen van aanvullende maatregelen om uw eigendommen in het buitendijks gebied te beschermen.

Welk nut en effect hebben de stormvloedkeringen?

De stormvloedkeringen Maeslantkering en Hartelkering gaan dicht bij een verwacht waterpeil van 3.00m+NAP in Rotterdam of 2.90m+NAP bij Dordrecht. Hierdoor wordt de belasting op de achterliggende dijken verlaagd. Formeel hebben de stormvloedkeringen geen functie in de bescherming van het buitendijks gebied, maar de buitendijkse gebieden ondervinden wel voordeel van een sluiting omdat de kans op schade wordt verkleind.

Ook is bij het bepalen van het sluitregime van de stormvloedkeringen door de Rijksoverheid rekening gehouden met beperking van overstromingsschade en het effect op de scheepvaart.

Waar vind ik meer informatie?

Op internet kunt u terecht voor meer informatie over waterveiligheid en buitendijks gebied:

algemene informatie over calamiteiten/crisissituaties: www.crisis.nl en www.denkvooruit.nl;

algemene informatie over risico's op kaart: www.risicokaart.nl;

hoogteligging van uw gebied ten opzichte van Normaal Amsterdam Peil (NAP): www.ahn.nl/pagina/postcodetool.html;

Rotterdamse waterveiligheid inclusief het bepalen van de ligging buitendijks of binnendijks per post-code: www.rotterdam.nl/waterveiligheidinrotterdam;

actuele en voorspelde waterstanden (Rijkswaterstaat) op de rivier:

www.rws.nl/geotool/waterhoogte_tov_nap.aspx?cookieLoad=true.

Zoom op de kaart in op Rotterdam. Klik op de waterstand van Rotterdam om gemeten en verwachte waterstanden af te kunnen lezen;

www.onswater.nl is een recent ontwikkelde website waar u op postcodeniveau informatie kunt vinden over water bij u in de buurt, ook over het thema waterveiligheid;

voor vragen, opmerkingen en aanbevelingen kunt u zich wenden tot het Waterloket Rotterdam www.rotterdam.nl/waterloket of een e-mail sturen naar: info.waterloket@rotterdam.nl.

Hoogwater Noorder eiland in de nacht van 5 op 6 december 2013. De waterstand in Rotterdam was uitzonderlijk hoog: 2,97 meter+NAP. De kans op een dergelijke waterstand is ongeveer 1:25 (eens in de 25 jaar).